

UNIV. PROFESOR PhDr. ROBERT KONEČNÝ, CSc. PRI SVOJOM ĎALŠOM ŽIVOTNOM JUBILEU

Pripadá mi skoro neskutočné, že dialektická rozpornosť medzi chronologickým a biologickým časom nám dovoľuje pripomenúť si — aspoň stručne a s prejavmi úcty k čínorodej práci — 75. narodeniny univ. prof. PhDr. Roberta Konečného, kandidáta psychologických vied, klinického psychológa, psychológa-výskumníka a vysokoškolského učiteľa. A sme radi, že uvedený rozpor sa mal možnosť pri ňom prejaviť vo viacerých smeroch; napriek plynutiu kalendárneho času si uchováva skoro mladistvú energiu, duševnú vyrovnanosť zrelého muža a život naplnený plodmi tvorivej práce, úsilia o pokrok, o rozvoj vedy a iných hodnôt života.

Jubilant sa narodil 23. 4. 1906 v Brne, kde študoval na gymnáziu a tamojšej filozofickej fakulte a kde väčšinu života aj pôsobil. Patrí medzi zakladateľskú generáciu našej psychológie a má výrazný podiel na jej uvádzaní do praxe. Začal pracovať ako asistent-voluntér u profesora M. Rostohára, ako stredoškolský profesor pôsobil vo funkcii školského psychológa v poradni pre stredoškolských študentov, viedol poradňu Spoločnosti pre výskum dieťaťa a je pionierom a popredným pracovníkom „zakladateľskej päťročnice československej klinickej psychológie“, ako sám nazval obdobie rokov 1950-55. Pravda, medzitým, čoskoro po oslobodení sa habilitoval a na Filozofickej fakulte UJEP v Brne prednášal okrem iného fyziologickú psychológiu a sociálnu psychológiu.

Práca v odbore psychologických vied má u neho široký záber, ale v centre jeho záujmu zostáva natrvalo vývinová a klinická psychológia. Začína štúdiom vnímania fantazmagórií u detí, spája prax v študentskej poradni so štúdiom psychologických charakteristík obdobia adolescencie a realizuje na základe dobre fundovaného experimentálneho plánu psychologickú analýzu výsledkov individuálnej a kolektívnej práce, čo je pred-

metom rozsiahlej štúdie s týmto názvom, uverejnenej v brnenskej Psychológii, časopise vydávanom M. Rostohárom. Túto štúdiu sme ešte ako študenti psychológie rozoberali na seminári na Komenského univerzite v Bratislave a pamätám sa, ako nás vzrušovala skutočnosť, že taký náročný a závažný problém riešil už vtedy náš jubilant experimentálnym prístupom.

Jadrom jeho odbornej činnosti je klinická psychológia. Praktickú klinickú prácu, psychodiagnostiku i psychoterapiu realizoval 13 rokov vo dvoch psychiatrických zariadeniach, a to v psychiatrickej liečebni v Brne-Černoviciach a na psychiatrickej klinike LF UJEP. Hlásal a uskutočňoval spojenie praxe s výskumom, spájanie psychodiagnostiky s psychoterapiou a prevenciou, bol zástancom rehabilitácie duševne chorých. V rámci rezortného plánu zdravotníckeho výskumu úspešne riešil náročný problém teórie, techniky a indikácie narkoanalytickej psychoterapie, venoval sa individuálnej i skupinovej psychoterapii, hypnóze, psychoterapii u detí (najmä enuretíkov a balbutíkov), diagnostickému využitiu detskej kresby, gerontopsychológii i forenznej praxi. Príťahovali ho a venoval sa viacerým náročným teoretickým problémom neuróz, ich dynamike, zástoju hodnôt a hodnotenia pri ich psychoterapii atď. Svoje rozsiahle znalosti, výskumné i praktické skúsenosti v klinickej psychológii spracoval aj synteticky v známej knižnej publikácii **Psychologie v lékařství** (spolu s doc. dr. M. Bouchalom, CSc.), ktorá okrem opätovných vydaní vyšla aj v ruskom preklade. Početné sú jeho popularizačné práce a širšej verejnosti je známy aj z tlače, rozhlasu a televízie.

Učiteľská činnosť je pre neho rovnako typická ako výskumná a praktická činnosť. Dvere černovickej liečebne boli vždy otvorené pre začínajúcich klinických psychológov na

kratšie konzultačné a inštrukčné návštevy (akú som aj sám absolvoval), ale aj na dlhšie neformálne stáže. Súbežne s pôsobením na klinike prednáša klinickú psychológiu na brnenskej katedre, ba na kratšie obdobie sa mu táto činnosť (spolu s vedením katedry) stala opäť dominantnou a neskôr ju zasa vystriedala prevaha výskumníckej činnosti na Oddelení vývojovej psychologie Pedagogického ústavu JAK ČSAV a neskôršie v brnenskej pobočke Psychologického ústavu ČSAV. Vtedy už pôsobil aj ako člen redakčnej rady tohto nášho časopisu.

Veľa úsilia venuje aj organizačnej činnosti, či už ako člen výboru ČSPS alebo predseda jej klinickej sekcie, ale aj ako člen Poradného zboru hlavného psychiatra Ministerstva zdravotníctva, kde podával návrhy a rozpracovával i prebojoval širšie organizačné a koncepcné otázky práce klinického psychológa. Je vždy a

za každých okolností čínorodý, nepozná únavu, je plný úsillia, vie bojovať.

Hneď na začiatku okupácie sa naplno zapojil do odbojovej činnosti a bol väznený gestapom.

Jeho osobnosť a dielo už rozobrali povolanejší pri predošlých životných jubileách¹. Preto tento medailón je skôr iba pripomenutím niektorých osobných prínosov práce jubilanta, ktorý je našej odbornej verejnosti dobre známy.

Prajeme mu aj pri tejto príležitosti uchovanie jeho typickej duševnej vyrovnanosti, čím lepšieho zdravia a hojnosť citov duševnej spokojnosti tak z vykonanej práce, ako aj z ďalšej činnosti a iných životných hodnôt, pre ktoré je jeho axiologické oko vždy veľmi citlivé. Ad multos annos!

Ondrej Kondáš a redakčná rada

1. V. Chmelař v Čs. psychologii, 1971, s. 268, alebo K. Plocek v Psychologii a patopsychologii dieťaťa, 1976, č. 2, s. 187.

Psychológia a patopsychológia dieťaťa

Číslo 3/1981

Vydal Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie v Slovenskom pedagogickom nakladateľstve v Bratislave. Redakcia časopisu 801 00 Bratislava, Legionárska 4, č. tel. 621-87. Vedúci redaktor PhDr. Karol Adamovič, CSc. Redaktorka Viera Rybárová. Časopis vychádza 6-krát ročne. Ročné predplatné 60,- Kčs, jednotlivé číslo 10,- Kčs. Povolené výmerom Slovenského ústredia knižnej kultúry, č. RS 8246 zo dňa 15. 11. 1967. Tlačia Nitrianske tlačiarne, n. p., Nitra. Rozširuje Poštová novinová služba. Informácie o predplatnom podáva a objednávky prijíma každá pošta i doručovateľ. Objednávky do zahraničia vybavuje PNS — Ústredná expedícia a dovoz tlače, 805 10 Bratislava, Gottwaldovo nám. Rukopis čísla bol zadaný do tlače dňa 20. marca 1981.